

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci navrhovateľa: **Ing. P. G. bytom T.**, právne zastúpeného JUDr. P. K., advokátom, K., proti odporcovi: **S. B. D. B., Z.**, IČO: X., v konaní o zaplatenie 26 555,14 Eur (800 000 Sk) s príslušenstvom, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 4. decembra 2008, č. k. 43Cob/155/2008-663, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 4. decembra 2008, č. k. 43Cob/155/2008-663 **z a m i e t a.**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 06. 03. 2006 č. k. 64Cb 106/1996-579 rozhodol tak, že zaviazal odporcu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 800 000,-- Sk s 20%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 282 149,-- Sk od 17. 04. 1994 do 16. 04. 1998 a s 15 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 800 000,-- Sk od 17. 04. 1998 do zaplatenia do 3 dni od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcu zaviazal k povinnosti nahradiť trovy konania.

V odôvodnení uviedol, že účastníci konania podpísali dňa 18. 08. 1992 dohodu o postupe realizácie programu dodatočného zatepl'ovania a odstránenia väd bytových domov na základe Uznesenia vlády č. 493/91 a v zmysle Smernice Ministerstva financií SR č. 73/7258/1991 o poskytovaní dotácie zo štátneho rozpočtu na dodatočné zatepl'ovanie bytových domov v SR. Na základe tejto dohody a jej dodatkov č. 1 až 4 odporca podpísal s Obvodným úradom v Banskej Bystrici zmluvy o poskytnutí dotácie zo štátneho rozpočtu SR na odstránenie väd a dodatočné zatepl'ovanie bytových domov, pričom na základe takto podpísaných dohôd o poskytnutí štátnej dotácie vyplatil odporca v prospech navrhovateľa na vykonanie zatepl'ovacích prác celkovú sumu 7 296 413,-- Sk. Táto skutočnosť medzi účastníkmi konania od počiatku sporná nebola. Dňa 20. 02. 1995 bola podpísaná medzi účastníkmi konania dohoda o vyrovnaní záväzkov, v ktorej bola určená zmluvná cena zatepl'ovacích prác v celkovej sume 8 924 000,-- Sk. Z uvedenej dohody o vyrovnaní záväzkov bola odsúhlasená suma 1 282 149,-- Sk, ktorá predstavovala čiastku, ktorou navrhovateľ ako dodávateľ dofinancoval vyššie uvedené zatepl'ovacie práce, v súvislosti s realizáciou strešných nadstavieb. Podľa vyjadrenia navrhovateľa, keďže podľa dohody o vyrovnaní záväzkov predstavovala dohodnutá zmluvná cena diela výšku 8 924 000,-- Sk, z ktorej odporca uhradil jej časť vo výške 7 296 313,-- Sk, rozdiel predstavuje čiastku 1 627 687,-- Sk, pričom z tejto sumy navrhovateľ uplatnil titulom bezdôvodného obohatenia sumu 800 000,-- Sk. Súd prvého stupňa pôvodným rozhodnutím zo dňa 21. 01. 1998 č. k. 64Cb 106/96-181 návrh na začatie konania zamietol s konštatovaním, že podľa čl. 4 ods. 3 dohody zo dňa 18. 08. 1992 nebol určený čas plnenia odporcu umožniť výstavbu strešných bytových jednotiek navrhovateľovi. Z uvedeného dôvodu konštatoval, že keďže trvá záväzok odporcu umožniť navrhovateľovi výstavbu strešných bytov v zmysle dohody, na strane odporcu nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia. Súd prvého stupňa tiež v rozhodnutí konštatoval, že v rokoch 1994 a 1995 došlo ku zmene vlastníctva bytov nachádzajúcich sa v obytných domoch, na ktorých sa mali realizovať strešné byty, pričom vlastníckmi sa stali bývalí nájomcovia. Túto skutočnosť súd prvého stupňa neposúdil ako rozhodnú skutočnosť, ktorá by mala za následok odpadnutie právneho dôvodu, na základe ktorého sa zaviazal odporca poskytnúť navrhovateľovi možnosť výstavby strešných bytov. Odvolací súd pôvodný rozsudok súdu prvého stupňa uznesením zo dňa 03. 12. 1999 č. k. 41Cob 248/98-214 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie na preukázanie prevodu vlastníctva k jednotlivým bytom, zisťoval rozsah, dátumy a spôsob prevodu vlastníctva bytov v jednotlivých bytových domoch, ktoré boli predmetom záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania. V súlade so zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu ďalej zisťoval výšku bezdôvodného obohatenia, ktorá mala vzniknúť na úkor navrhovateľa v prospech odporcu tým, že odporcovi (navrhovateľovi) nebolo umožnené realizovať strešné nadstavby podľa vzájomne dohodnutých práv a povinností. Odporca v konaní vzniesol započítaciu námietku z dôvodu vyúčtovania zmluvnej pokuty vo výške 944 778,-- Sk, túto započítaciu námietku špecifikoval ako zmluvnú pokutu za nedodržanie termínu dokončenia objektov. Súd prvého stupňa konštatoval, že odporca nepreukázal omeškanie navrhovateľa s odovzdaním diela, preto pri rozhodovaní predmetného sporu k zmluvnej pokute neprihliadol. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pokiaľ bola medzi účastníkmi konania dohodnutá výška a odsúhlasená výška sumy, ktorou sa mal navrhovateľ podieľať na dofinancovaní ceny diela, tak v danom prípade dôkazné bremeno vyvrátenia a spochybnenia tejto dohody leží na odporcovi. Vzhľadom na to, že v konaní žiadne doklady nepredložil, súd konštatoval, že navrhovateľ na dielo vynaložil zo svojich prostriedkov sumu 1 282 149,-- Sk, z ktorej uplatnil dôvodne voči odporcovi sumu 800 000,-- Sk. Z uvedeného dôvodu návrhu vyhovel.

Na základe odvolania odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 04. 12. 2008 č. k. 43Cob/155/2008-663 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že návrh zamietol.

V odôvodnení rozsudku poukázal na ust. § 451 ods. 2, § 456 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že súd prvého stupňa zisťoval výšku prípadného bezdôvodného obohatenia, ktorá mala vzniknúť odporcovi na úkor navrhovateľa vložением jeho finančných prostriedkov do diela odporcu, ktoré nebolo možné kompenzovať s iným ziskom navrhovateľa, nakoľko navrhovateľovi nebolo umožnené realizovať strešnú nadstavbu bytov v zmysle dohody medzi účastníkmi konania. Vzhľadom na to, že navrhovateľ listinnými, ani inými dôkazmi nevedel preukázať základ ani výšku ním tvrdeného bezdôvodného obohatenia a vychádzal len z dohody o vyrovnaní záväzkov podpísanej účastníkmi konania dňa 20. 02. 1995, pričom táto dohoda o vyrovnaní záväzkov nebola

podporená žiadnymi listinnými dôkazmi, či špecifikáciou rozsahu prác, súd prvého stupňa na preukázanie výšky bezdôvodného obohatenia nariadil znalecké dokazovanie.

Uznesením zo dňa 16. 03. 2001 č. k. 64Cb 106/1996-314 ustanovil za znalca z odboru stavebníctvo - odvetvie oceňovanie stavebných prác, Ing. A. B. bytom P. Odvolací súd v zmysle ust. § 129 ods. 1 O. s. p. vykonal dôkaz listinou - znaleckým posudkom tak, že predsedníčka senátu na pojednávaní oboznámila s obsahom znaleckého posudku. K vykonanému znaleckému posudku menovanou znalkyňou považoval za potrebné doplniť stanovisko znalkyne na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 24. 09. 2001, na ktorom znalkyňa vypovedala, že z obsahu celého spisového materiálu, ako aj z dokladov predložených obidvomi účastníkmi konania v posudku konštatovala, že medzi účastníkmi bola konštatovaná len jedna záverečná cena, ohľadne hodnoty vykonaných prác. Ani jeden z účastníkov konania znalkyni nedokázal predložiť doklady, ktoré viedli k zisteniu a k určaniu takto dohodnutej ceny medzi účastníkmi konania. Znalkyňa teda pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzala zo skutočne zistených vykonaných prác pri zatepľovaní obytných domov a pri zohľadnení cien používaných a účtovných v roku 1992 a 1993 za takýto druh práce, pri zistenom rozsahu o výmere týchto prác. Ďalej znalkyňa uviedla, že pri ohliadke, ktorú vykonávala za účasti účastníkov konania, bolo odsúhlasené presne, ktoré práce sa robili, pričom tento rozsah a druh prác potvrdil navrhovateľ a len na základe takto odsúhlaseného rozsahu potom znalkyňa robila kalkuláciu ceny.

Uznesením zo dňa 09. 05. 2003 č. k. 64Cb 106/1996-455 súd prvého stupňa ustanovil znalca z odboru stavebníctva, odvetvie oceňovania stavebných prác Z. Podľa odvolacieho súdu vyplýva, že kontrolný znalecký posudok vypracovaný Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave nie je posudkom, ktorý by odporoval pôvodnému posudku vypracovanému Ing. A. B., nakoľko tento znalecký posudok sa obmedzil len na konštatovanie, že cena za stavebné práce bola stanovená dohodou zmluvných strán vo výške 8 924 000,- Sk bez DPH. K tomuto záveru v znaleckom posudku sa uvádza, že znalecký posudok vychádza zo vzájomnej dohody účastníkov konania pričom, výška finančných prostriedkov vynaložených navrhovateľom z vlastných prostriedkov, určená sumou 1 445 736,61 Sk, nebola špecifikovaná. Ku kontrolnému znaleckému posudku č. 25/2003 bol Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave vypracovaný doplnok, s ktorým obsahom boli účastníci konania rovnako oboznámení na pojednávaní pred odvolacím súdom. V tomto

doplnku ku kontrolnému znaleckému posudku sa konštatuje, že ani z písomných podkladov, ani z miestnej ohliadky miesta samého, bez ohľadu na dohodu účastníkov o cene diela a bez ohľadu na doklady predložené navrhovateľom, nie je možné spätne určiť skutočne vynaložené náklady navrhovateľa pri predmetných stavebných prácach. Zo záveru tohto znaleckého posudku teda je jednoznačne možné dôvodiť nie to, že tieto znalecké posudky si odporujú, ale skutočnosť, že navrhovateľovi sa ani napriek znaleckému dokazovaniu nepodarilo preukázať, že v posudzovanom zatepľovaní a odstraňovaní väd na dotknutých bytových domoch vynaložil vlastné finančné prostriedky.

Pokiaľ teda účastníci zmluvného vzťahu konštatovali, že zmluvná cena podľa jednotlivých objektov sa mení na sumu 7 641 850,-- Sk a na túto sumu objednávateľ zhotoviteľovi skutočne zaplatil 7 296 313,-- Sk, čo nebolo medzi účastníkmi sporné, nezaplatená zostala časť vo výške 345 537,-- Sk, avšak jednalo by sa o doplatenie ceny diela, čo nie je predmetom tohto konania.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že sa navrhovateľovi nepodarilo preukázať základ ani výšku uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že návrh zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v odvolacom konaní došlo k vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.).

Dovolateľ uviedol, že predchádzajúci totožný rozsudok odvolacieho súdu č. k. 43Cob 98/2006 zo dňa 06. 10. 2006 bol dovolacím rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3 Obdo 22/2007 zo dňa 29. 05. 2008 zrušený a vec bola tomuto súdu vrátená na ďalšie konanie. Za dôvod, pre ktorý bol tento predchádzajúci rozsudok odvolacieho súdu zrušený, považoval dovolací súd skutočnosť, že odvolací súd obsah dohody účastníkov o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. 02. 1995 vyhodnotil inak, ako súd prvého stupňa bez toho, aby dokazovanie v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. v potrebnom rozsahu sám opakoval.

V ďalšom konaní odvolací súd vec opätovne prejednal a zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu podľa § 213 ods. 3 O. s. p., pričom sa znovu zameril na obsah znaleckých posudkov, ktoré vyhodnotil tak, že ich závery si neodporujú, ale z nich podľa názoru súdu vyplýva, že navrhovateľovi sa ani napriek znaleckému dokazovaniu nepodarilo preukázať, že v posudzovanom zateplovaní a odstraňovaní väd na dotknutých bytových domoch vynaložil vlastné finančné prostriedky.

Dovolateľ zdôraznil, že obsahovo a vecne sa účastníci v dohode o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. 02. 1995, teda po viac ako roku po odovzdaní a prevzatí diela dohodli, že navrhovateľ z vlastných finančných zdrojov zaplatil na dofinancovanie zateplenia nad úroveň poskytnutej dotácie zo štátneho rozpočtu SR sumu 1 282 149,-- Sk, kým odporca zaplatil, vrátane prostriedkov z dotácie sumu 7 641 850,-- Sk, resp. do tejto sumy má ešte doplatiť 705 537,-- Sk. Znamená to teda, že navrhovateľ vyúčtoval z ceny diela 8 924 000,-- Sk, na ktorú bola poskytnutá a ku dňu 13. 12. 1993 aj vyčerpaná (použitá) dotácia zo štátneho rozpočtu vo výške 7 006 730,-- Sk, len sumu 7 641 850,-- Sk.

Nad úroveň štátnej dotácie, ktorá mala predstavovať 80% zmluvnej ceny, dohodnutej na základe rozpočtov, potrebných k žiadosti o poskytnutie štátnej dotácie, pričom odporca mal znášať 20% zmluvnej ceny, tak navrhovateľ vyúčtoval odporcovi len sumu o 635 120,-- Sk vyššiu, hoci inak by mal odporca zaplatiť zo svojich prostriedkov sumu 1 917 269,-- Sk, teda aj to, čo zo svojich prostriedkov znášal navrhovateľ ($635\,120 + 1\,282\,149 = 1\,917\,269$). Účastníci sa teda v uvedenej „dohode“ výslovne dohodli, že navrhovateľ dofinancoval zateplenie sumou 1 282 149,-- Sk, čo malo byť kompenzované tým, že mu bude v budúcnosti umožnené realizovať strešnú nadstavbu nových bytových jednotiek podľa ods. 4.3. dohody účastníkov o postupe realizácie programu dodatočného zateplovania a odstraňovania väd bytových domov súvisiacich s plnením Uznesenia vlády SR č. 493/91, ktorú uzavreli dňa 18. 08. 1992. Ak ale v konečnom dôsledku nemohol navrhovateľ strešné byty na týchto domoch zhotoviť, odpadol dôvod jeho plnenia odporcovi v dohodnutej výške 1 282 149,-- Sk, preto sa podľa jeho názoru oprávnene domáha aspoň čiastočného vyplatenia tohto bezdôvodného obohatenia odporcu vo výške 800 000,-- Sk.

Dovolateľ má za to, že uvedenou listinou teda ako navrhovateľ preukázal dôvod aj výšku svojho plnenia odporcovi. Odpadnutie tohto dôvodu bolo v konaní náležite preukázané.

Nie je potom správny záver odvolacieho súdu, že by neunesol dôkazné bremeno. Naopak odporca žiadnym spôsobom nedokázal, že by k 80% štátnej dotácii na zatepl'ovanie zaplatil zvyšných 20% ceny zo svojich prostriedkov.

S rozhodujúcim dôkazom, teda listinou, ktorej obsahom je dohoda účastníkov o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. 02. 1995, sa odvolací súd vysporiadal tak, že táto dohoda neriešila nároky navrhovateľa titulom bezdôvodného obohatenia. Podľa dovolateľa odvolací súd neuviedol, ani riadne neodôvodnil, prečo tento dôkaz vyhodnotil opačne, ako súd prvostupňový, akými úvahami sa pritom riadil a v čom je vyhodnotenie tohto dôkazu prvostupňovým súdom nesprávne. Opätovne je preto odvolacie konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Súď však, podľa názoru navrhovateľa vec aj nesprávne právne posúdil, keď za toho, kto neunesol dôkazné bremeno, určil navrhovateľa, hoci ním je nepochybne odporca vo svojej obrane. Pokiaľ toto pochybenie možno považovať za nesprávne právne posúdenie veci podľa 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., navrhuje dovolateľ napadnuté rozhodnutie zmeniť a prvostupňový rozsudok potvrdiť.

Odporca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súď Slovenskej republiky, ako súď dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 242 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak je konanie súdu, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané, postihnuté niektorou z väd uvedených v predmetnom ustanovení. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súď z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p.

O prípady odôvodňujúce prípustnosť podania dovolania, ktoré sú uvedené v ust. § 237 O. s. p., v prejednávanej veci nejde z toho dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi. Súdny oboch stupňov rozhodovali vo veci, ktorá patrí do právomoci súdov, účastníci konania mali spôsobilosť byť účastníkmi tohto konania, v totožnej veci sa právoplatne nerozhodlo a ani v tej istej veci sa prv nezačalo iné konanie, účastníkom konania sa postupom súdu neodňala možnosť konať pred súdom a vec nerozhodoval vylúčený sudca. V prejednávanej veci sa tak neznemožnilo uplatniť procesné práva účastníkom konania, ktoré sú priznané právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený podľa ods. 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V posudzovanom prípade odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, z ktorého dôvodu je dovolanie prípustné.

Dovolací súd je pri preskúvaní právoplatného rozhodnutia dovolacieho súdu viazaný rozsahom dovolacieho návrhu a uplatneným dovolacím dôvodom. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodom uvedeným v dovolaní sa prejavuje nielen vo viazanosti dôvodom zodpovedajúcim niektorému v zákone vymedzenému dovolaciemu dôvodu, ale predovšetkým vo viazanosti tým, ako bol tento dovolací dôvod v dovolaní opísaný, t. j. uvedenie okolností, z ktorých dovolateľ usudzuje, že uvedený dovolací dôvod je daný.

Navrhovateľ dovolanie odôvodnil tým, že v odvolacom konaní došlo k vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.).

Inou vadou konania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je dovolaním namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel

od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vadu tejto povahy dovolateľ namietal, ale jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Dohodu účastníkov o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. 02. 1995 odvolací súd vyhodnotil inak, ako súd prvého stupňa, pričom dostatočne odôvodnil akými úvahami sa pritom riadil. Dokazovanie v potrebnom rozsahu sám opakoval podľa ust. § 213 ods. 2 O. s. p. a zabezpečil si tak rovnocenný podklad pre odlišné zhodnotenie tohto listinného dôkazu.

Pokiaľ ide o hmotnoprávne vady namietnuté v dovolaní podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., dovolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), okrem iného aj vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo súd aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto možno dovolaním napadnúť nielen právny záver odvolacieho súdu, týkajúci sa bezprostredne predmetu konania, ale aj posúdenie predbežnej otázky, dôkazného bremena a pod. Treba však uviesť, že v zmysle ust. § 241 ods. 2 O. s. p., dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie.

Dovolateľ v odôvodnení dovolania uviedol, že nesprávne právne posúdenie veci odvolacieho súdu vidí najmä v tom, že odvolací súd za toho, kto neunesol dôkazné bremeno, určil navrhovateľa, hoci ním je nepochybne odporca vo svojej obrane.

Ako vyplýva z obsahu spisu, predmetom sporu je zo strany navrhovateľa vyvolané konanie o zaplatenie 800 000,-- Sk s 20%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 282 149,-- Sk od 17. 04. 1994 do 16. 04. 1998 a s 15%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 800 000,-- Sk od 17. 04. 1998 do zaplatenia. Uplatnená suma predstavuje časť bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo odporcovi na úkor navrhovateľa tým, že navrhovateľovi nebolo umožnené realizovať strešné nadstavby nových bytových jednotiek podľa ods. 4.3. dohody účastníkov o postupe realizácie programu dodatočného zateplovania

a odstraňovania väd bytových domov súvisiacich s plnením Uznesenia vlády SR č. 493/91, ktorá bola uzavretá dňa 18. 08. 1992. Výška bezdôvodného obohatenia podľa dovolateľa vyplýva z dohody o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. 02. 1995, v ktorej sa uvádza, že navrhovateľ z vlastných finančných zdrojov zaplatil na dofinancovanie zateplenia nad úroveň poskytnutej dotácie zo štátneho rozpočtu SR sumu 1 282 149,-- Sk.

Bezdôvodným obohatením podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§§ 456 prvá veta a 458 ods. 2 O. s. p.).

Účelom citovanej právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Ak však už bezdôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. Povinným (zodpovedným subjektom) na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom, t. j. v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť, je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. Osobitnou skutkovou podstatou vzniku bezdôvodného obohatenia je podľa žalobcu plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Za plnenie, kde právny dôvod odpadol, možno považovať napríklad plnenie, ktoré účastníkovi právneho vzťahu zostalo po tom, čo druhý účastník od zmluvy platne odstúpil a tým privodil jej zrušenie. Za takéto plnenie možno považovať aj prípad uzavretia dohody o obstaraní vecí, zverenie peňazí na ich kúpu, ktorá sa však neuskutočnila.

Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa na právne posúdenie predmetu sporu aplikovali správny právny predpis.

V predmetnom prípade sa plnenie, kde právny dôvod odpadol dôvodí ods. 4.3. dohody účastníkov o postupe realizácie programu dodatočného zateplovania a odstraňovania väd

bytových domov zo dňa 18. 08. 1992, a to tým, že navrhovateľ nemohol realizovať strešné nadstavby nových bytových jednotiek. Navrhovateľ pritom z vlastných finančných zdrojov zaplatil na dofinancovanie zateplenia sumu 1 282 149,-- Sk, ktorá suma je súčasťou ceny za dielo. Navrhovateľom uplatnená časť bezdôvodného obohatenia vo výške 800 000,-- Sk (z celkovej sumy vynaložených prostriedkov vo výške 1 282 149,-- Sk), nebola preukázaná ani po nariadení znaleckých dokazovaní. Odvolací súd v tejto súvislosti správne právne posúdil, že dôkazné bremeno preukázania výšky bezdôvodného obohatenia zaťažuje navrhovateľa a nie odporcu.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ neopodstatnene napadol vecne správny rozsudok odvolacieho súdu. Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p., ktoré by mali za následok nesprávnosť rozsudku odvolacieho súdu a ani vady konania uvedené v § 237 O. s. p., dovolanie navrhovateľa zamietol podľa § 243b ods. 1 O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd mu však napriek tomu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli a žiadne si ani neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. novembra 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová